

VOORWOORD BIJ DE 2DE DRUK

In de praktijk van eenieder die met collectieve arbeidsvoorwaarden werkt, komt zo nu en dan de vraag naar voren of er een cao van toepassing is. Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord, dan komt de vervolgvraag: hoe lang dan? En voor wie geldt dat allemaal? Kan er ook worden afgeweken van de cao? Is het wellicht mogelijk een ondernemings-cao af te sluiten?

Deze en veel andere vragen zijn onderwerp van dit boek over collectieve arbeidsvoorwaarden en individuele contractsvrijheid. Dat er een spanning tussen twee begrippen bestaat is evident. Wat gaat voor, in welke situatie? Dat was in 2006 onderwerp van mijn dissertatie. Dit boek was destijds in eerste druk een weergave van mijn onderzoek naar de vraag hoeveel ruimte er bestaat voor de individuele contractsvrijheid als er enige vorm van collectieve arbeidsvoorwaarden van toepassing was (cao, avv, afspraken met de or).

Dit boek geeft inzicht in de ruimte die het cao-recht biedt. Eén van de conclusies is dat de wet niet veel ruimte biedt. Wel kan ruimte worden gecreëerd door cao-partijen binnen de cao zelf. De wetgever faciliteert de initiatieven van cao-partijen volop. Ik hoop van harte dat cao-partijen in gezamenlijkheid bezig blijven met cao-vernieuwing, zodat het cao-instrument ook in de toekomst van grote waarde kan blijven voor zowel werkgevers als werknemers. Een concept als 'co-creatie' kan een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van cao's naar de 'Cao van Nu'.

Deze uitgave is geheel herzien en geactualiseerd. De vergelijking met Duitsland is niet langer als zelfstandig hoofdstuk opgenomen, maar is hier en daar illustratief in de tekst verwerkt. De tekst is afsloten op 1 december 2014.

Graag houd ik mij aanbevolen voor suggesties en aanmerkingen.

Maart 2015
Esther Koot-van der Putte

